

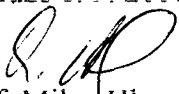
Školitelský posudek na diplomovou práci Alice Chalupové Ve jménu rodiny a práce: Paměti Eduarda Baziky a jejich interpretace, 137 rkp. + obrazová příloha

Účelem této práce bylo shromáždit biografická data vážící se k životě a díle ing. Eduarda Baziky a zamyslet se nad tím, co z těchto pamětí kromě základních dat lze ještě vytěžit. Pozornost tak diplomantka věnovala víceméně sociálně antropologickým tématům jako je prožitek revoluce, vznik tzv. rozdělených sfér, vnímání rodiny, tabuizovaných témat či česko-německých vztahů, dále fenoménu volného času, vytváření rodinných sítí, stavovským slavnostem či nacionálnímu rozštěpu technické inteligence. Závěr pak tvoří velmi cenný pokus o rozšíření definice středních vrstev o právě zmíněná historicko antropologické aspekty, které i současnou historickou a sociologickou literaturou bývají většinou ponechány stranou. I když je práce postavena na jednom vydatném prameni velmi subjektivní povahy, přináší nové poznatky k chování a mentalitě nových českých technických středních vrstev a také mnohé vypovídá o jejich životním stylu a způsobu myšlení. Nejcennější jsou pak následující zjištění:

Hlavním smyslem těchto vrstev byla práce pro rodinu a neustále zvyšování vzdělanostního potenciálu. Největším tabu těchto nových vrstev byla zřejmě problematika intimního vztahu mezi manželskými partnery, obecně pak otázka sexu a rození dětí. V době, kdy byla dokonána výstavba nacionální sloupové struktury spolkového života ve všech oblastech společenského života, tedy na přelomu 19. a 20. století, zůstávala abiturientská setkání nejen techniků jedinou platformou nenacionální slavnosti, na níž se byli ještě ochotni setkávat všichni příslušníci duálně rozdělené česko-německé společnosti v Čechách a v Praze obzvlášť. České střední vrstvy přešly již koncem 19. století k modernímu způsobu trávení volného času, který byl koncentrován do polohy rodinné pohody, domácích výletů a později i do náročnějších zahraničních cest. K rodinné strategii patřilo již zakupování vhodných pozemků a objektů k rodinné rekreaci, které nahradily trávení letních dnů v pronajatých venkovských bytech. Česká společnost 19. století byla společností přímluv a doporučení. To jsou nejdůležitější poznatky, které významně posunují naše poznání.

K práci nemám žádných vážných výhrad a doporučuji ji pro svou jasnou koncepci a zřejmé výsledky směřující především k obohacení definice středních vrstev a také kvůli bohaté příloze k obhajobě.

V Praze 1. 9. 2008

Prof. Milan Illavačka, CSc.